

**Міжнародні юридичні науково-практичні
Інтернет-конференції
«АКТУАЛЬНА ЮРИСПРУДЕНЦІЯ»**

LEGAL ACTIVITY

**«РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТІВ ПРАВА І
ДЕРЖАВИ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ
ПІДХОДИ»**

**Збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-
практичної конференції
Матеріали круглого столу
«ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВА КОНЦЕПЦІЯ
ПРАВОВОГО ПРОСТОРУ»**

Тези наукових доповідей
www.LegalActivity.com.ua

**Україна
Київ–2016**

УДК 340.11
ББК 67.9(4Укр)
Р 45

Р 45 Реформування інститутів права і держави: теоретичні та практичні підходи: збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Актуальна юриспруденція», м. Київ, 20 квітня 2016 року. Матеріали круглого столу «Філософсько-правова концепція правового простору», м. Тернопіль, 18 березня 2016 року. Тези наукових доповідей. – К.: Видавничий дім «АртЕк», 2016. – 260 с.

ISBN 978-966-457-285-6

У збірник увійшли тези наукових доповідей з актуальних проблем юриспруденції, які оприлюднені 20 квітня 2016 року на Інтернет-сторінках сайту www.LegalActivity.com.ua, та круглого столу «Філософсько-правова концепція правового простору», що відбувся у м. Тернополі 18 березня 2016 року. Усі опубліковані у цьому збірнику матеріали внесені до наукометричної бази Science Index (ліцензійний договір №543-09/2013).

Збірник буде корисним і цікавим для наукових, науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів та наукових установ, докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня, студентів юридичного спрямування, юристів, адвокатів, правозахисників, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, інших осіб.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика авторських текстів, які були запропоновані учасниками конференції.

Організаційний комітет Міжнародної юридичної науково-практичної Інтернет-конференції не завжди поділяє думки учасників конференції.

Повну відповідальність за зміст тез доповідей, достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів та наукових установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

ББК 67.9(4Укр)

ISBN 978-966-457-285-6

Усі права захищені. За будь-якого використання матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

© Колектив авторів, 2016

© МЮНПК «Актуальна юриспруденція», 2016

ЗМІСТ

.....

СЕКЦІЯ 1.

Теорія та історія держави і права. Історія політичних і правових учень. Філософія права

Павлишин Мар'яна Михайлівна (м. Тернопіль)

Практика волонтерської діяльності у світі та Україні: історичний досвід і сьогодення9

Фархадова Ельміра Шарабaddin Кизи (м. Харків)

Тлумачення права судами загальної юрисдикції в Україні13

Четверіков Антон Олексійович (м. Київ)

Проблеми реалізації принципу верховенства права та шляхи їх вирішення15

Шутак Ілля Дмитрович (м. Івано-Франківськ)

Юридична техніка в реформуванні інститутів права і держави18

СЕКЦІЯ 2.

Конституційне право. Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право. Міжнародне публічне право

Анісімова Наталія Михайлівна (м. Київ)

Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб24

Hassanly Aysel Mazahir (Azerbaijan, Baku)

The right of access to information and the role of the european ombudsman26

Лазоренко Аліна Валеріївна (м. Кривий Ріг)

Шляхи реформування державної служби України – реалії сьогодення29

Сагайдак Юлія Вікторівна (м. Київ)

Дозвільна система у сфері господарської діяльності: актуальні питання31

Стукаленко Ольга Володимирівна (м. Одеса)

Нотатки до розуміння місця будівельного права в системі права35

Шавло Ірина Анатоліївна,

Шкуренко Наталія Григорівна (м. Ірпінь)

Деякі особливості визначення корупційних ризиків в органах державної фіскальної служби України37

СЕКЦІЯ 3.

Цивільне право і цивільний процес. Сімейне право. Трудове право. Право соціального забезпечення. Міжнародне приватне право

Аксютіна Анастасія Володимирівна (м. Дніпропетровськ)

Поняття продюсерства як соціального явища40

Анісімова Наталія Михайлівна (м. Київ)

Порядок оформлення трудових відносин між фізичними особами та фізичними особами-підприємцями42

Velgan Maryna (Kyiv)

European Civil Code – rather hypothetical option?44

Лускатова Тетяна Олександрівна (м. Дніпропетровськ)

Відшкодування державою майнової шкоди фізичній особі, яка потерпіла від злочину47

Миронюк Станіслава Анатоліївна (м. Дніпропетровськ)

Окремі питання процедури розірвання шлюбу за нормами перспективного законодавства України49

Семененко Ольга Валеріївна (м. Дніпропетровськ)

Окремі аспекти захисту прав споживачів при купівлі товарів за допомогою Інтернет-магазинів52

Сулейманова Тамилла Эльхан (Азербайджан, г. Баку)

Процессуальные особенности рассмотрения дел в порядке апелляционного производства54

СЕКЦІЯ 4.

Господарське право і господарсько-процесуальне право. Земельне право. Аграрне право. Екологічне право. Природоресурсне право

Волкова Анастасія Олександрівна (м. Київ)

Економіко-правове забезпечення функціонування територіальних громад як основи розвитку міських агломерацій58

Джуган Вікторія Олегівна,

Гнатюк Ольга Юріївна (м. Івано-Франківськ)

Визначальні риси державного земельного кадастру як функції державного екологічного управління в Україні	61
<i>Кочеткова Катерина Ігорівна (м. Полтава)</i>	
До питання гарантування вкладів юридичних осіб	65
<i>Мерцалов Михайло Юрійович (м. Дніпропетровськ)</i>	
Щодо використання суб'єктами господарювання печатки в своїй діяльності	67
<i>Нестеров Геннадій Геннадійович (м. Київ)</i>	
Комунальні ресурси територіальних громад міських агломерацій як джерело поповнення місцевих бюджетів	71
<i>Stasiak Paweł (Łódź, Poland)</i>	
Wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. Jako jedyny członek zarządu. Nadzór w jednoosobowej spółce z o.o.	73
<i>Ступка Ірина Анатоліївна (м. Дніпропетровськ)</i>	
Аспекти правового регулювання ліцензування господарської діяльності із здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами	80
<i>Тарасевич Олена Вікторівна (м. Київ)</i>	
Світова практика регулювання ринку праці: переваги та недоліки	83

СЕКЦІЯ 5.

Кримінальне право і кримінальний процес. Кримінологія та криміналістика. Кримінально-виконавче право. Судова експертиза

Боксгорн Анастасія Вікторівна (м. Одеса)

Перспектива приватизації кримінально- виконавчих установ в Україні	86
--	----

Дубович Олеся Валеріївна (м. Полтава)

Детермінація злочинів осіб без визначеного місця проживання у процесі реформування інститутів держави	89
---	----

Козленко Анастасія Ігорівна,

Карнаухов Олександр Вячеславович (м. Дніпропетровськ)

Особливості проведення огляду, обшуку та освідування у кримінальному провадженні про контрабанду наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів	93
--	----

Пчеліна Оксана Василівна (м. Харків)

Щодо початкового етапу розслідування злочинів у сфері службової діяльності	95
--	----

<i>Романенко Юлія Сергіївна (м. Дніпропетровськ)</i>	
Кримінальна відповідальність юридичних осіб	98
<i>Старченко Лариса Василівна,</i>	
<i>Карнаухов Олександр Вячеславович (м. Дніпропетровськ)</i>	
Криміналістична характеристика контрабандного посягання в умовах реформації інститутів держави	104

СЕКЦІЯ 6.

Судоустрій. Прокуратура та адвокатура. Правоохоронні органи і правозахисні інституції

<i>Годунок Ольга Валеріївна (м. Київ)</i>	
Поняття та значення принципів організації та діяльності адвокатури	107
<i>Капітонова Наталія Володимирівна (м. Київ)</i>	
Поліція в демократичній державі	111
<i>Карпенко Катерина Володимирівна (м. Кривий Ріг)</i>	
Реформа адміністративного судочинства	114
<i>Паліюк Василь Павлович (м. Миколаїв)</i>	
Ознаки судової влади в контексті Старого та Нового Завіту	115
<i>Склярова Аліна Володимирівна (м. Харків)</i>	
Щодо питання реформування спеціалізованих прокуратур	131

СЕКЦІЯ 7.

Матеріали круглого столу «Філософсько-правова концепція правового простору»

<i>Прес-реліз круглого столу (м. Тернопіль)</i>	
«Круглий стіл з гострими кутами»	134
<i>Арпентьева Марія Равильєвна (Россія, г. Калуга)</i>	
Правовое и нравственное пространства.....	140
<i>Балинська Ольга Михайлівна (м. Львів)</i>	
Семіотичний підхід до розуміння правового простору	146
<i>Баран Анжеліка Володимирівна (м. Тернопіль)</i>	
Роль ЗМІ у формуванні національного інформаційно-правового простору	150
<i>Білозьоров Євген Вікторович (м. Київ)</i>	
Просторовий вимір правової діяльності.....	153

<i>Богдан Ольга Василівна (м. Київ)</i>	
Просторовий поворот і право	156
<i>Богданевич Тетяна Станіславівна (м. Київ)</i>	
Філософсько-правове співвідношення «букви» та «духу» права в тлумаченні конституційних норм.....	160
<i>Бондарук Тетяна Іванівна (м. Київ)</i>	
Середньовічний європейський правовий простір: спроба дефініції.....	163
<i>Бурдоносова Марина Анатоліївна (м. Київ)</i>	
Особливості теоретико-правового аналізу поняття «правовий простір».....	165
<i>Васильєв Сергій Володимирович,</i>	
<i>Васильєва Ірина Григорівна (м. Харків)</i>	
Конвергенція і правовий простір	168
<i>Гайворонская Таусия Алексеевна (г. Запорозжє)</i>	
Правовая культура как фундамент правового пространства	170
<i>Гайдулін Олександр Олександрович (м. Київ)</i>	
Європейське приватне право у культурному хронотопі: досвід застосування методу інтерпретативізму.....	174
<i>Грубінко Андрій Васильович (м. Тернопіль)</i>	
Європейський Союз як політико-правова реальність новітнього європейського правового простору	177
<i>Демичев Дмитрий Михайлович (Беларусь, г. Минск)</i>	
Некоторые аспекты формирования информационно-правового пространства в республике Беларусь и ЕАЭС	181
<i>Думка Соломія Миколаївна (м. Тернопіль)</i>	
Правова поведінка – діяльнісний аспект правового простору особи ...	187
<i>Кельман Михайло Степанович (м. Львів)</i>	
Проблема як метод можливості (ймовірності) у контексті дослідження правового простору	189
<i>Кондрашихин Андрей Борисович (Крым, г. Севастополь)</i>	
Аспектизація концепта «правовое пространство» в научных и публичных источниках.....	193
<i>Кравчук Валентина Миколаївна (м. Тернопіль)</i>	
Кореляція розуміння права та дефініції правового простору	195
<i>Кравчук Валерій Миколайович (м. Київ)</i>	
Розвиток діалогових форм взаємодії громадськості та публічної влади	199
<i>Куц Віталій Миколайович (м. Київ)</i>	
Теорія протидії злочинності в структурі антикримінального правового простору	202

<i>Мельничук Ольга Степанівна (м. Одеса)</i>	
Міський правовий простір як основа міської правової системи	204
<i>Мурована Ірина Ярославівна (м. Тернопіль)</i>	
Права людини як чинник, що визначає правовий простір особи	209
<i>Носенко Олександр Володимирович (м. Київ)</i>	
Аксіологія правової політики на шляху до розбудови громадянського суспільства в Україні.....	211
<i>Оборотов Юрій Миколайович (м. Одеса)</i>	
Правова сфера як багатошаровість правового простору	213
<i>Павлишин Олег Володимирович (м. Київ)</i>	
Правовий універсум як об'єкт семіотико-правових досліджень	217
<i>Павлюк Анатолій Григорович (м. Чернівці)</i>	
Правовий простір та спір про право: стан права, його формалізація та модальна інтерпретація (системи S5 та S5±) з погляду конституювання матеріально-правового відведення	219
<i>Подковенко Тетяна Олександрівна (м. Тернопіль)</i>	
Правовий простір як філософсько-правова категорія	223
<i>Попович Терезія Петрівна (м. Ужгород)</i>	
Сутність правового простору: філософсько-правовий вимір	226
<i>Рабінович Петро Мойсейович (м. Львів)</i>	
Правовий простір (спроба філософсько-правової інтерпретації)	230
<i>Раданович Наталія Миколаївна (м. Львів)</i>	
Загальнодозвільний тип юридичного регулювання як один із інструментів визначення меж правового простору поведінки	232
<i>Середюк Вікторія Володимирівна (м. Київ)</i>	
Окремі методологічні аспекти категорії простору у філософії права	235
<i>Тихомиров Олександр Деонисович (м. Київ)</i>	
Філософські проблеми осмислення правового простору	239
<i>Тюріна Оксана Володимирівна (м. Київ)</i>	
Окремі методологічні аспекти дослідження правового простору	242
<i>Кравчук Микола Володимирович (м. Тернопіль)</i>	
Філософсько-правова розвідка правового простору.....	244
<i>Ухач Василь Зіновійович (м. Тернопіль)</i>	
Проблеми філософського осмислення правової реальності.....	252

Таким чином, правовий простір виступає одночасно і як державно-правовий, і як соціокультурний феномен, що наділений багатьма мінливими характеристиками. Правовий простір є складним системним та динамічним утворенням, що визначається умовами та особливостями розвитку конкретного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Козюбра М. І. Праворозуміння: поняття, типи, рівні / М. Козюбра // Право України. – 2010. – № 10. – С. 10-21.
2. Кравчук В. М. Поняття правового простору: філософсько-правова інтерпретація / В. М.Кравчук // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – С. 26-31.
3. Павлова Т. С. Реалізація свободи і закону у філософсько-правових поглядах Фіхте і Шеллінга: соціально-філософський аспект / Т. С. Павлова // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2012. – № 51. – С. 157-164.
4. Подковенко Т. О. Концепція свободи індивіда у творчості Іммануїла Канта / Т. О. Подковенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Випуск 1. – Том 1. – С. 45-49.
5. Суханов В.В. Правовое пространство и его формы: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / В.В. Суханов; Моск. ун-т МВД РФ. – Москва, 2005. – 26 с.

СУТНІСТЬ ПРАВОВОГО ПРОСТОРУ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

ПОПОВИЧ Терезія Петрівна,
*викладач кафедри теорії та історії
держави і права юридичного
факультету ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»*

Категорія «правовий простір», безперечно, належить до таких відносно нових понять, які претендують на статус складової філософсько-правового дискурсу та є малодослідженими у юридичній науці.

Сам термін «простір» має загальнофілософське тлумачення, при цьому слід відзначити корінну розбіжність основних філософських шкіл при визначенні характеристик даної категорії.

Якщо, на думку матеріалістів, важливою властивістю простору є його об'єктивність, тобто незалежність від людської свідомості, то ідеалізм заперечує дане твердження. Зокрема, суб'єктивні ідеалісти вважають його продуктом свідомості людини. З точки зору об'єктивних ідеалістів, простір породжений абсолютною ідеєю, світовим духом [1, с. 44].

Але просторові характеристики у правовій сфері суспільного життя мають свою специфіку, тому категорія правового простору не може бути підмінена загальнофілософською категорією простору. Вона не може бути підмінена також і його фізичною формою, як складовою географії країни. Простір є обов'язковим елементом правовідносин, при цьому, виступає не предметним середовищем, в якому ці відносини виникають та існують, а важливою характеристикою правовідносин [2, с. 4].

Теоретики права і філософи, детально аналізуючи правові та соціальні явища (суб'єктів, норму, колізії, процедури і т.д.), завжди пов'язують їх з простором. Так що ж на сучасному етапі являє собою «правовий простір» в юридичній науці? Які його зовнішні характеристики і внутрішня структура?

На думку В. П. Малахова, правовий простір є формою соціальної реальності і характеризує вузловий момент в об'єктивації домагань правової істоти, в перетворенні потенційності і чистої ідеальності, дієвих здібностей і вольових проявів людини в правову реальність, тобто в те, що потім стає предметом вивчення юридичної науки [3, с. 42].

Правовий простір можна також визначити як частину соціального простору, специфічне поле діяльності суспільства, що виникає між множиною автономних особистостей. Правовий простір – простір залежностей, відносин і дій різних правових суб'єктів від громадянина до громадських та державних інституцій. Іншими словами, саме у правовому просторі відбуваються безперервні людські й інституціональні комунікації, основними правовими цінностями яких є порядок, свобода, відповідальність, рівність, справедливість [4, с. 80-81].

У широкому сенсі правовий простір пов'язаний з визначенням єдиних за характером не тільки правових приписів, а й соціальних умов єдиних цінностей для їх реалізації в рамках певної території (простору). У цьому – широкому – сенсі воно тісно пов'язане з механізмом правового регулювання, з соціально-політичними, економічними, організаційними та іншими умовами реалізації права.

Правовий простір являє собою ту сферу соціального простору, на яку поширюється дія норм права, що становить «ціннісно-нормативну систему, яка впливає на поведінку учасників соціальних відносин у суспільстві, які внаслідок цього стали одночасно і правовими відносинами» [5].

Відповідно ж до позиції з окресленої проблематики Жан-Луї Бержеля, всі юридичні відносини, всі правові ситуації включають, принаймні в якості допоміжного, просторовий вимір. Адже просторова локалізація осіб і майна уможливорює їх індивідуалізацію; локалізація в просторі подій юридичного

життя впливає на їх наслідки. Але також існують юридичні ситуації, головна мета яких – дроблення простору, і в цьому випадку простір виступає по відношенню до цих ситуацій у ролі певного вихідного пункту [6].

Одночасно варто відзначити, що адекватне уявлення про сутність і природу правового простору можливе лише на основі широкого розуміння права, що, по-перше, відходить від нормативістського тлумачення проблем, а по-друге, не зводить право до державного, офіційного права, а правовий простір – до території держави [7, с. 29].

У цьому контексті доречно висвітлити розуміння поняття «правового простору» дослідником Є. Г. Зінковим, який робить висновок, що простір у праві (а разом із ним і правовий простір) – взаємозв'язки й взаємовідносини, що виникають між суб'єктами та об'єктами правовідносин, правотворчості та правозастосування, які пов'язують у єдине ціле все різноманіття соціальної життєдіяльності суспільства й держави. Таким чином, правовий простір – це вже не тільки й не стільки юридичні закони, норми, постанови, а їх взаємовідносини та взаємозв'язок щодо осіб і сторін правових процесів, які втілюють просторові складові феномена «право» [8].

У найбільш широкому значенні, яке можливо встановити тільки за широкого розуміння права, поняття правового простору використовується і В. В. Сухановим, який характеризує його як складну, багаторівневу, неоднорідну структуру, елементи якої розрізняються якісно залежно від форми простору. На думку науковця, правовий простір сучасного суспільства має три нерозривно пов'язані форми: суспільний, локалізований та індивідуальний правовий простір, що знаходяться в системному зв'язку, конкретність якого визначається комплексом економічних, політичних, історико-культурних та ідейних факторів.

Узагальнюючи дослідження категорії правового простору, вітчизняний дослідник В. М. Кравчук стверджує, що правовий простір являє собою цілісний комплекс правових явищ, дій та подій, взаємозв'язків і відносин, обумовлений об'єктивними закономірностями розвитку людства, усвідомлений і постійно відтворюваний людьми та їх об'єднаннями, що використовується ними для досягнення своїх цілей [7, с. 28-29].

Таким чином, попри наявні окремі філософсько-правові та теоретичні розробки, поняття «правового простору» так і не стало загальноживаним у юридичній науці на сучасному етапі. Зокрема, потребують більш об'єктивного, детальнішого наукового аналізу, як сама категорія «правовий простір», розкриття її гносеологічних, онтологічних та аксіологічних аспектів, так і проблеми її співвідношення з поняттями «правова реальність», «правове середовище» та «правове життя». Це все зумовлює неабияку необхідність у подальших філософсько-правових дослідженнях окресленого феномену з метою формування інтегруючого підходу щодо сутнісного наповнення поняття «правового простору» із чітким визначенням його місця у системі філософсько-правових знань.

Список використаних джерел:

1. Афансьев В.Г. Основы философских знаний. Для слушателей школ основ марксизма-ленинизма / В.Г. Афансьев. – Москва: «Мисль», 1969. – 351 с.
2. Суханов В.В. Правовое пространство и его формы: автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. юрид. наук: спец: 12.00.01 «Теория и история права и государства; история учений о праве и государстве» / В. В. Суханов. – М., 2005. – 26 с.
3. Федорченко А. А. Правовое пространство: общие подходы / А. А. Федорченко // Новый юридический журнал. – 2012. – № 3. – С. 40-51.
4. Занфірова Т. Поняття і структура правового простору в трудових відносинах / Т. Занфірова // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2009. – № 2. – С. 79-84.
5. Азизова В. Т. Правовое пространство как объект аксиологического исследования / В. Т. Азизова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.eurasialegal.info/index.php?option=com_content&view=article&id=4912:2015-12-23-06-25-40&catid=169:2012-12-18-05-07-48&Itemid=42
6. Терентьев И. А. Правовое пространство как форма социальной реальности: к постановке проблемы / И. А. Терентьев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://dom-hors.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/fik/2015-6/tyev.pdf.
7. Кравчук В. М. Поняття правового простору: філософсько-правова інтерпретація / В. М. Кравчук // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – Вип. 74. – С. 26-31.
8. Зинков Е.Г. Термин «пространство» в теории права / Е.Г. Зинков [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://justicemaker.ru/view-article.php?id=26&art=3119>.

